

DACHSTEIN

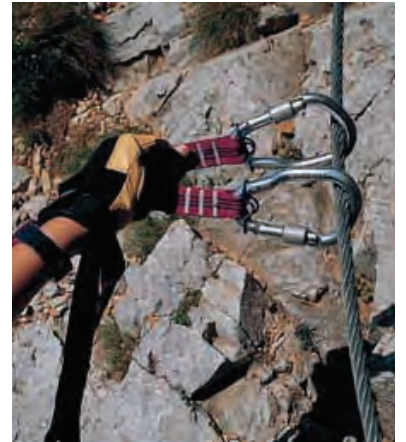
Eselstein, 2556 m

D103/T29 Ferrata Jubiläums-Klettersteig

D

T29

Masyw Dachsteinu to raj dla wspinaczy i turystów górskich. Od wschodniej strony ferrata Jubiläumssteig wiodąca na szczyt Eselsteinu rozpoczyna się interesująco. Posiada wiele cech, które gwarantują przyjemną wspinaczkę: położenie po południowej stronie, świetna skała. Trudna, ale nieforsowna trasa. Ponadto idealnie położone, pobliskie schronisko i widokowy szczyt jako ukoronowanie drogi. Chcąc przejść trasę w ciągu jednego dnia, należy uwzględnić jej naprawdę długie podejście i zejście. Dlatego należałoby poważnie rozważyć możliwość noclegu w schronisku Guttenberghaus. A poza tym w masywie Dachsteinu jest jeszcze dużo ferrat kuszących śmiałków, choćby pobliska Ramsauer Klettersteig!

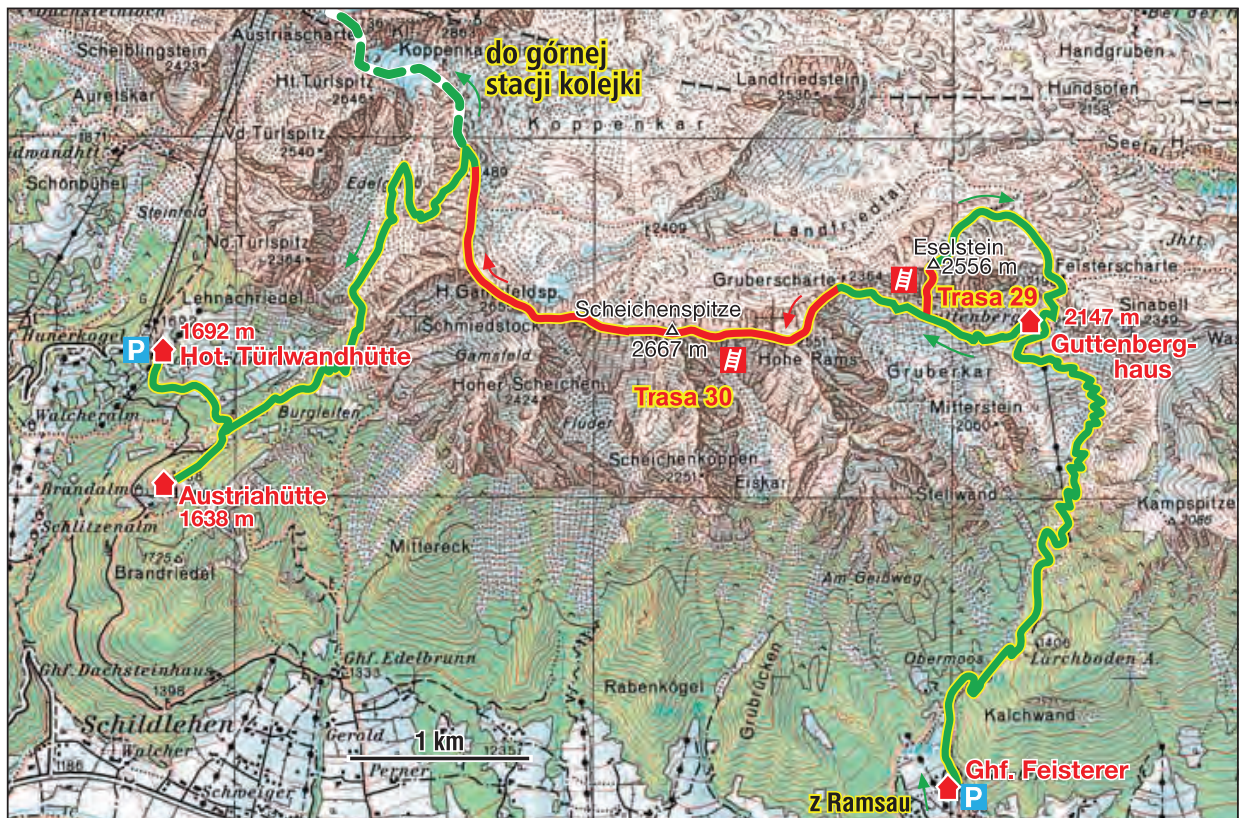

Podejście do schroniska: Patrz Ramsauer Klettersteig, droga D104.
Czas przejścia: 2½ godz.

Podejście: Od schr. Guttenberghaus ścieżką nr 618 wysoko nad kotłem Guberkar, z początku trawiastym terenem, potem po piargach do rozwidlenia (drogowskaz), dokładnie u stóp Eselsteinu. Teraz w prawo stromo w górę do początku ferraty u podnóża ściany (2280 m). Czas przejścia: ½ godz.

WARTO WIEDZIEĆ:

- ▶ Możliwość połączenia z ferratą Ramsauer Klettersteig, patrz droga D104.

Autor na drodze.

Rok powstania: 1991. **Utrzymanie drogi:** OeAV, sekcja Austria

Położenie/informacje, miejsce startu, dojazd: patrz ferrata Ramsauer Klettersteig, droga D104

Czasy przejść: podejście do schr. 2½ godz., podejście ½ godz., ferrata 1¼ godz. Zejście do schr. 1 godz., dalsza droga zejściowa w dolinę 1¾ godz.

Przewyższenie: podejście do schr. 1000 m, podejście 140 m, ferrata 270 m

Mapy: AV 1:25 000, ark. 14; ÖK 1:50 000, ark. 127/UTM 3218; f&b 1:50 000, ark. WK 281

Trudność/charakter/wymagania: D. Trudna, ale nie za długa ferrata, położona w nasłonecznionym miejscu. Dłuższe podejście. Na początku drogi zagrożenie spadającymi kamieniami. Przy pokonywaniu litej, tarciowej skały przydadzą się umiejętności wspinaczkowe. Wyczerpujące pojedyncze miejsca.

Sztuczne ułatwienia: stalowa lina, klamry

Możliwość wcześniejszego opuszczenia ferraty: nie

Najlepsza pora roku: czerwiec–październik. **Rodzaj skały:** wapień

Wystawa drogi: pd. **Sprzęt:** zestaw autoasekuracyjny, kask, rękawiczki ferratowe

Obuwie: specjalne na ferraty lub średniosztwne buty górskie

Młodzież: od 14. roku życia

Panorama: Dachstein, Niskie Taury, grupa Ankogla, grupa Goldbergu, grupa Glocknera, grupa Venedigera, Góry Martwe, Grimming, Alpy Ennstalskie, Alpy Kruszcowe

Orientacja: łatwa. **Znaki:** czerwone. **Możliwość zejścia ferratą:** nie

Baza turystyczna: schr. Guttenberghaus (OeAV), 2147 m, tel. 03687/22753, czynne od początku czerwca do końca września

Ferrata: Zaczynamy po lewej stronie obok żlebu (uwaga na spadające kamienie!). Najpierw wykonujemy niełatwy trawers poniżej czerwonej ściany do kotła, potem podchodzimy stromą krawędzią (C–D). Grań przechodzi w trawiasty grzbiet. Po opuszczeniu skalnej zatoczki czeka nas trudne do sforsowania spiętrzenie (D). Teraz podążamy skalisto-trawiastym zboczem, potem granią do płasni przed litą, gładką ścianą (odcinek kluczowy, D, zacięcie, końcowa przewieszka z klamrami). Pokonujemy ostatnie spiętrzenie (zacięcie C–D) i docieramy do wylotu ferraty (ok. 2500 m). Następnie podążamy za kopczykami i na koniec wchodzimy od lewej strony, poniżej skalnej półki, na szczyt. Czas przejścia: **1¼ godz.**

Zejsście: W kierunku pn.-wsch. niezbyt przyjemnym, piarżystym zboczem (kopczyki) na ramię. Stąd zbaczamy w prawo i trawersujemy do ścieżki nr 674. Ścieżką na przeł. Feisterscharte i w dół do schr. Guttenberghaus. Czas przejścia: **1 godz.**

Dalsza droga zejściowa wiedzie do miejsca startu. Czas przejścia: **1¾ godz.**

Scheichenspitze, 2667 m

D104/T30 Ferrata Ramsauer Klettersteig C

T30

Ferraty, które są wspaniałymi graniowymi trawersami, mają wielką moc oddziaływania na turystów. Wysoko nad dolinami, pomiędzy turniami i szczytami, wszystkich uskrzydlają podobne cele: zdobycie szczytu, zejście, rozkoszowanie się widokami, wniknięcie w dziki, skalny świat i uchwycenie towarzysza w śmiesznej pozie na efektownym zdjęciu, w przepaścistym miejscu. Przynajmniej tak to sobie człowiek wyobraża. I niekiedy naprawdę tak jest! Choćby na Ramsauer Klettersteig, ferracie o umiarkowanych trudnościach, znacznej długości, z nie zawsze litą skałą, ale zawsze dostarczającej wspaniałych, górskich wrażeń. Kwestią uznania pozostaje, czy wybierzemy się na ferratę, idąc od wschodu na zachód, czy odwrotnie. Planując optymalną trasę, weźmy pod uwagę możliwość noclegu w schroniskach, nastożecznienie czy skorzystanie z kolejki linowej podczas wejścia i/lub zejścia itd.

Podejście do schroniska: Początkowo podążamy ścieżką nr 616 wzdłuż koryta potoku Feistererbach, potem przechodzimy przez potok do źródła Kalchbrünnl. Mijamy polanę, opuszczamy stopniowo las i dochodzimy do pola kosówek. Zakosami zmierzamy do dolnej stacji kolejki transportowej. W kotle Feiseterkar szlak wiję się licznymi serpentynami do schr. Guttenberghaus. Czas przejścia: **2½ godz.**

Podejście: Od schr. Guttenberghaus idziemy ścieżką nr 618 wysoko nad kotłem Gruberkar. Po drodze mijamy rozwidlenie z ferratą Jubiläumssteig, prowadzącą na szczyt Eselsteinu. Dalej do początku ferraty na przeł. Gruberscharte (2364 m). Czas przejścia: **¾ godz.**

Mapa do trasy: trasa T29

Ferrata: Na początku musimy pokonać ostrą grań (B, zalecana autoasekuracja!). Następnie na prawo od grani podchodzimy łatwym terenem na szczyt Hohe Rams (2546 m). Zmierzamy w kierunku zach. do rozległej przełęczy, później pniemy się z pomocą ubezpieczeń na szczyt Scheichenspitze (2667 m). Czas przejścia: **1 godz.**

Teraz schodzimy na przełęcz, pokonujemy eksponowany fragment grani i wchodzimy na piarżyste wzniesienie. Tu rozpoczyna się kluczowy odcinek drogi: przed szczytem Schmiedstock kierujemy się w lewo stromo w dół (stopnie, C) i dalej w głąb piarżystego żlebu, po czym spokojnie trawersujemy poniżej Schmiedstocku (brunatna ziemia). Teraz po pn. stronie obchodzimy ząb grani i powracamy na grzbiet.

Stromym żlebem (B–C, uwaga na spadające kamienie) na Gamsfeldspitze (2655 m).

Stromo w dół i dalej w łatwiejszym terenie (miejscami bez ubezpieczeń) granią na szczyt Nedere Gamsfeldspitze (2604 m). W zejściu jeszcze krótkie zacięcie (B–C). Za nim koniec sztucznych ułatwień. Pn. grzbietem schodzimy na przeł. Edelgrießhöhe (2505 m). Czas przejścia: **3 godz.**

Zejsście: Ścieżką nr 618, potem nr 672 przez Edelgrieß do schr. Austriahütte i dalej do Ramsau lub tuż przed schroniskiem w prawo do dolnej stacji kolejki lodowcowej. Czas przejścia: **1¾ godz.**

Łatwy odcinek grani, w tle Wysokie Taury.

WARTO WIEDZIEĆ:

- ▶ Na Ramsauer Klettersteig warto wybrać się po pokonaniu ferraty Jubiläumssteig, patrz droga D103.
- ▶ Trasa do górnej stacji kolejki lodowcowej na Hunerkoglu z przeł. Edelgrießhöhe ścieżką nr 618 na pn. w kierunku Koppenkarsteinu. Dalej trawersujemy poniżej ścian bezszczelinowy lodowczyk Edelgrieß. Teraz uciążliwe podejście po piargach i skalisto-trawiastych zboczach na przeł. Hintere Türl (2622 m). Krótko w górę i po ścieżce wykutej w skale trawersujemy po płytach na przeł. Austriascharte (mostek linowy i skalny tunel Rosmariestollen). Czas przejścia: $\frac{3}{4}$ godz.
- ▶ Dalsza droga, patrz zejście ferratą Irg-Klettersteig, droga D106. Czas przejścia: $\frac{1}{2}$ godz.
- ▶ Dla kolekcjonerów szczytów: z przeł. Austriascharte odbijamy na ubezpieczoną zach. grań (B–C) Koppenkarsteinu i nią (trawers szczytu Kleiner Koppenkarstein) na wierzchołek Großer Koppenkarstein, patrz trasa T32
- ▶ Droga powrotna z przeł. Edelgrießhöhe do schr. Guttenberghaus: w kierunku pn. wzdłuż zbocza Scheichenspitze ścieżką nr 618/673 na przeł. Landfriedsattel (2402 m), na przeł. Gruberscharte i dalej do schroniska.
- ▶ Ramsauer Klettersteig jako trasa okrężna (Miejsce startu: górská stacja kolejki lodowcowej masywu Dachsteinu): tunelem Rosmariestollen lub zach. granią Koppenkarsteinu na przeł. Austriascharte, potem na przeł. Hintere Türl i na koniec na przeł. Edelgrießhöhe (podejście do Irg-Klettersteig, patrz droga D106). Teraz ścieżką nr 618 przez przeł. Landfriedsattel (2402 m) na przeł. Gruberscharte. Ferratą Ramsauer Klettersteig z powrotem na przeł. Edelgrießhöhe i do górnej stacji kolejki, patrz wyżej.

Rok powstania: 1986. **Utrzymanie drogi:** OeAV, sekcja Austria

Położenie/informacje: Ramsau am Dachstein (1135 m). Tel. 03687/81833. office@ramsau.com, www.ramsau.com

Miejsce startu: Ramsau, pensjonat Feisterer, parkingi (1150 m)

Dojazd samochodem: drogą B146 w dol. Ennstal do Schladming, zjazd na Ramsau i Ramsau-Kulm, na rozwidleniu w prawo, po czym w oznakowanym miejscu w lewo w górę do pensjonatu Feisterer

Dojazd pociągiem/autobusem: stacja Schladming, autobusem do Ramsau

Czasy przejść: podejście do schr. 2½ godz., podejście ¾ godz., ferrata 3 godz., zejście do dolnej stacji kolejki lodowcowej 1¾ godz.

Przewyższenie: podejście do schr. 1000 m, podejście 200 m, ferrata 600 m

Mapy: AV 1:25000, ark. 14; ÖK 1:50000, ark. 127/UTM 3217, 3218; f&b 1:50000, ark. WK 281

Trudność/charakter/wymagania: C. Długa, malownicza, graniova ferrata o umiarkowanych trudnościach. Podczas burzy należy unikać ferraty! Nie zawsze lita skała. Miejscami teren niewymagający wspinaczki. Pokonując trasę z zach. na wsch. warto zaplanować nocleg w schronisku (długie podejście). Zejście przez Edelgrieß lub zjazd kolejką linową (ulga dla kolan).

Sztuczne ułatwienia: stalowa lina, klamry

Możliwość wcześniejszego opuszczenia ferraty: na zach. od Scheichenspitze ścieżką nr 673 na pn. Szczyt Niedere Gamsfelspitze można obejść od pn. strony

Najlepsza pora roku: czerwiec–październik

Młodość: od 12. roku życia

Rodzaj skały: wapień. **Wystawa drogi:** zach.-wsch. grań (miejscami inna ekspozycja)

Sprzęt: zestaw autoasekuracyjny, kask, rękawiczki ferratowe

Obuwie: średniosztwne buty górskie

Panorama: Dachstein, Niskie Taury, grupa Ankogla, grupa Goldbergu, grupa Glocknera, grupa Venedigera, Hochkönig, Alpy Kitzbühelskie, Góry Martwe, Grimming, Alpy Ennstalskie, Alpy Kruszcowe, Hochschwab, Alpy Julijskie

Orientacja: łatwa. **Znaki:** czerwone, również na ferracie

Możliwość zejścia ferratą: tak (w przeciwnym kierunku)

Baza turystyczna: schr. Guttenberghaus (OeAV), 2147 m, tel. 03687/22753, czynne od początku czerwca do końca września. Restauracja z tarasem widokowym na szczycie Hunerkogla, górna stacja kolejki lodowcowej masywu Dachstein–Gletscherbahn (2685 m), tel. 03687/81700

Grań, którą biegnie ferrata Ramsauer Klettersteig.

T31

Wąwóz Silberkarklamm

D105/T31 Ferrata Hias-Klettersteig

C–D

WARTO WIEDZIEĆ:

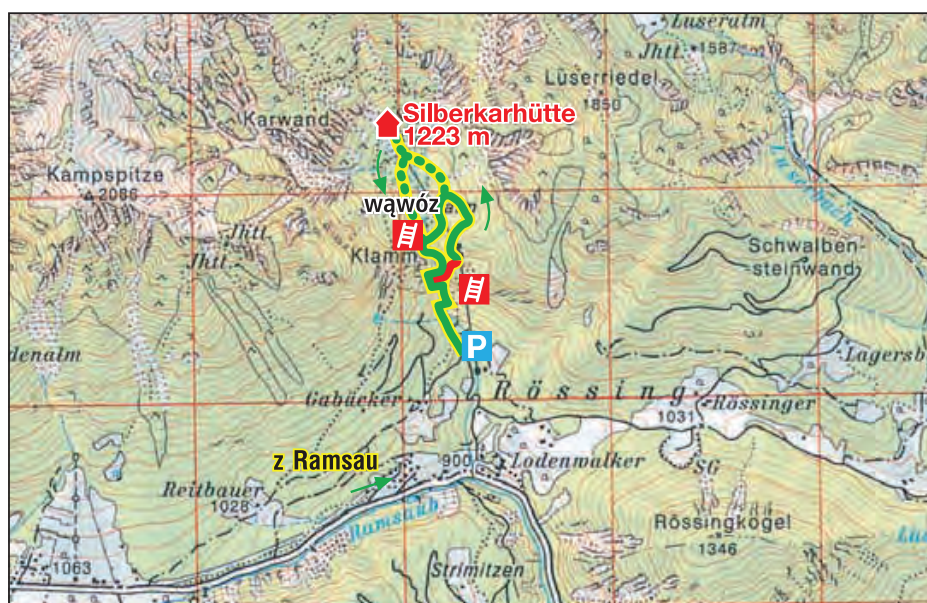
Dogodnym przedłużeniem ferraty Hias jest ferrata Siega-Klettersteig (patrz D131, s. 162).

Wąwóz Silberkarklamm to krajobrazowa perełka. Położony nieco w ukryciu, po południowej stronie masywu Dachsteinu. Niedawno pojawiła się w nim dodatkowa atrakcja: Hias-Klettersteig. Nazwa ferraty pochodzi od nazwiska jej twórcy. Łatwy dostęp, umiarkowane trudności, schronisko w malowniczej scenerii skalnej, popołudniowe słońce. Idealne cechy krótkiej, ale typowej trasy, która przypadnie każdemu do gustu.

Podejście: Chodnikiem w górę do wejścia do wąwozu Silberkar (niewielka opłata, tablica informująca o ferracie). Dalej po efektownych kładkach i drabinkach, mijając huczące kaskady, do początku ferraty przy pierwszej ławeczce (1070 m). Czas przejścia: ¼ godz.

Ferrata: Obchodzimy dookoła blok skalny i zmierzamy do pierwszego, łatwego mostu linowego. Następnie wykonujemy dłuższy, przepaścisty trawers za narożnik (C, gładka, tarciowa skała). Teraz wchodzimy w filar i pniemy się do drugiego, nieco dłuższego, ale równie łatwego mostu linowego (B). Dalej stromym, zalesionym grzbietem (bardzo ziemiste podłoże). Pokonujemy stromą ściankę z białym obrywem skalnym (miejsce kluczowe, rosnąca ekspozycja, wyczerpująca końcówka, C–D), potem łatwo trawersujemy do następnej stromego filaru. Wygląda na trudniejszy niż jest w rzeczywistości (początek C–D, reszta C). Trawersujemy w prawo i zalesionym terenem do kolejnej ścianki (C). Lasem w górę, potem w prawo do niewielkiej niszy, skąd wchodzimy w ekspozycji na zalesiony grzbiet (C). Wkrótce docieramy do końca ferraty (ok. 1200 m, maszty kolejki zaopatrującej schr. Silberkarhütte). Czas przejścia: ¾ godz.

Zejście: Znakowaną na czerwono ścieżką jeszcze trochę w górę do punktu widokowego (widok w głąb niesamowitego kotła Silberkar

i na schr. Silberkarhütte). Następnie trawersujemy przez nastrojowy las, by na rozwidleniu odbić w lewo i wkrótce dojść do wąwozu (na prawo drabina przy wodospadzie Schleierwasserfall*, patrz poniżej) i nim wracamy do miejsca startu. Czas przejścia: ½ **godz.**

Na pierwszym moście linowym.

* Pol. Welonowy Wodospad. Położony 14 km od Kitzbühel, mekka dla wspinaczy szukających dróg o największym stopniu trudności (przyp. tłum.).

WARTO WIEDZIEĆ:

- ▶ Drabina przy wodospadzie Schleierwasserfall (B): przy górnym wejściu do wąwozu, obok pięknego wodospadu, znajduje się efektowna, długa, pionowa, miejscami przewieszona drabina (dwa miejsca na odpoczynek). Krótkie podejście od ścieżki z wąwozu ułatwia luźna stalowa lina (gładka skała, ziemisto-osuwiste podłoże). Autoasekuracja możliwa tylko na szczelkach (brak stalowej liny). Mimo niewielkich trudności technicznych pokonanie drabiny wymaga silnej psychiki (skrajna ekspozycja). Odcinek ma raczej wartość sportową i pozwala podziwiać widoki w głąb wąwozu. Od końca drabiny powracamy wkrótce ścieżynką (poręczówka) do górnego początku wąwozu. Czas przejścia: 10 min. Przewyższenie: 30 m.
- ▶ Po przejściu ferraty warto wybrać się do pobliskiego schr. Silberkarhütte.
- ▶ Hias-Klettersteig można połączyć z innymi ferratami na pd. ścianie Dachsteinu: Johann, Skywalk, Irg, Ramsauer Klettersteig, Eselstein.

Rok powstania: 2006

Utrzymanie drogi: TVB Ramsau

Położenie/informacje: Ramsau am Dachstein (1135 m). Tel. 03687/81833, info@ramsau.com, www.ramsau.com

Miejsce startu: Ramsau, parking przy wąwozie Silberkar (980 m)

Dojazd samochodem: drogą B146 w dolinie Ennstal, później na wsch. od budynku skręcamy na Weißenbach i dalej w kierunku Ramsau do pensjonatu Lodenwalker; albo z Schladming do Ramsau i między Ramsau-Kulm a Ramsau skręcamy w kierunku Weißenbach aż do Lodenwalker. Krótki, ale stromy podjazd do parkingu przy wąwozie Silberkar.

Dojazd pociągiem/autobusem: stacja Schladming, autobusem przez Ramsau do Lodenwalker

Czas przejazdu: podejście ¼ godz., ferrata ¾ godz., zejście ½ godz.

Przewyższenie: podejście 110 m, ferrata 140 m

Stromo w górę od pręta do pręta.

Mapy: AV 1:25 000, ark. 14; ÖK 1:50 000, ark. 127/UTM 3218; f&b 1:50 000, ark. WK 281 lub 1:35 000, ark. WK 5281

Trudność/charakter/wymagania: C–D. Bardzo przyjemna, niezwykle widokowa, sportowa ferrata. Wiele eksponowanych odcinków. Miejscami stromy, leśny teren. (Czy naprawdę trzeba było poprowadzić stalową linę po pniach drzew?). Krótka, ale bardzo dobra rozgrzewka przed trudniejszymi ferratami, jakich wiele w masywie Dachsteinu.

Sztuczne ułatwienia: stalowa lina, pręty, mosty linowe

Możliwość wcześniejszego opuszczenia ferraty: nie

Najlepsza pora roku: maj–październik

Rodzaj skały: wapień

Wystawa drogi: pd.-zach.

Sprzęt: zestaw autoasekuracyjny, kask, rękawiczki ferratowe

Obuwie: specjalne na ferraty lub średniosztwne buty górskie

Młodość: od 12 roku życia

Panorama: wąwóz Silberkar, Silberkar, Schladminger Tauern

Orientacja: łatwa

Znaki: czerwone

Możliwość zejścia ferratą: tak

Baza turystyczna: schr. Silberkarhütte (1223 m), tel. 06878/1377, czynne od 1. maja do 26. października

Großer Koppenkarstein, 2865 m

D106/T32 Ferrata Irg-Klettersteig

C–D

T32

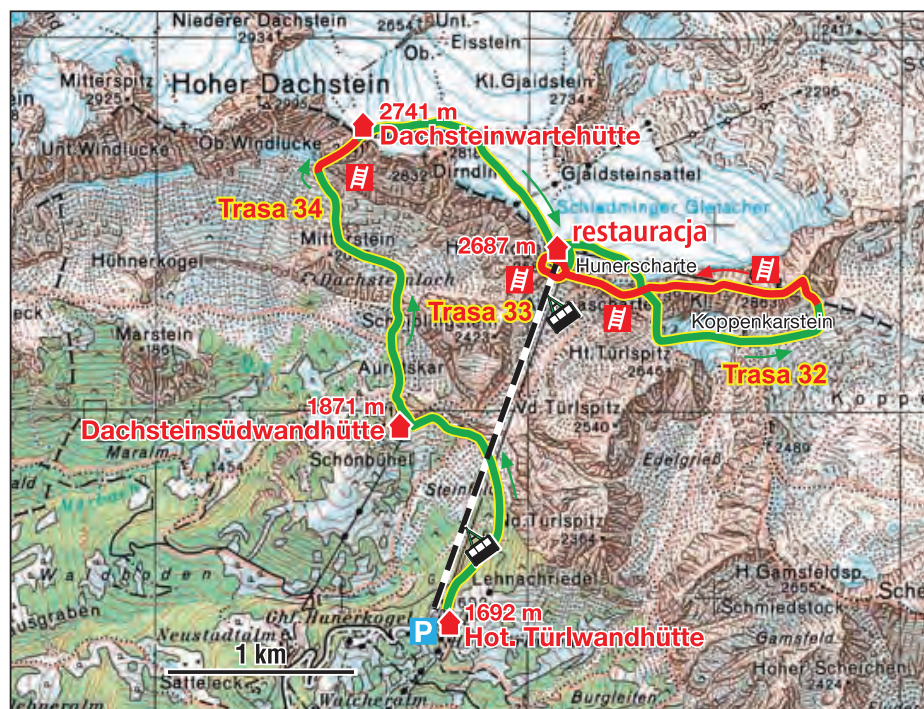
D107/T32 Ferrata zach. granią Koppenkarsteinu B

Irg-Klettersteig wiedzie z południowego wschodu na szczyt Großer Koppenkarstein. W połączeniu z żelazną percią poprowadzoną zach. granią oferuje ciekawy trawers szczytu, na którym do tej pory stawali tylko wspinacze. „Irg” to idealny przykład przyjemnej ferraty z wyższej półki klasy średniej: świetne ubezpieczenia, wspaniałe pojedyncze miejsca, żadnych pułapek i odcinków o ekstremalnym stopniu trudności. Do tego należy dodać krótkie (dzięki kolejce linowej), ale nietatwe wysokogórskie podejście i niesamowitą panoramę szczytową. Ze świata lodowców schodzimy, cały czas wpięci do stalowej liny, do urokliwego miasteczka Ramsau.

Podejście:

1. Zejście na przeł. Hunerscharte:

- Po dojechaniu do górnej stacji opuszczamy wagonik, po czym kierujemy się na tara sie w lewo. Po chwili dochodzimy do początku ferraty na przeł. Hunerscharte. Przechodzimy przez barierkę. Trasa wiedzie odtąd po stromej, gładkiej skale, krzyżując się w pewnym miejscu z innymi linami stalowymi (nie są częścią ferraty). Uważajmy na przebieg szlaku! Teraz schodzimy po dwóch progach (C–D). Potem odbijamy w prawo do masztów transportowej kolejki linowej i idziemy spłaszczonym grzbietem na przeł. Hunerscharte. Czas przejścia: $\frac{1}{4}$ godz.
- Inny wariant: rampą przechodzimy do śniegu i zataczając łuk w prawo poniżej szczytu Hunerkogla (nartostrada) kierujemy się na przeł. Hunerscharte. Mogą przydać się raki. Czas przejścia: $\frac{1}{4}$ godz.

Rok powstania: 2004. **Utrzymanie drogi:** kolejnice Planai-Hochwurzen-Bahnen GmbH

Położenie/informacje: patrz ferrata Johann-Klettersteig, droga D109

Miejsce startu: Ramsau, stacja kolejki lodowcowej Dachstein–Gletscherbahn, parking (1680 m), lub stacja kolejki na szczycie Hunerkogla (2685 m)

Czasy przejść: podejście 1 godz., ferrata 2 godz., zejście ferratą przez zach. grań 1½ godz.

Przewyższenie: podejście 220 m, ferrata 300 m. Zejście i trawers na szczyt Hunerkogla 130 m

Trudność/charakter/wymagania: Ferrata Irg-Klettersteig: C–D. Perfekcyjnie poprowadzo-

na i ubezpieczona ferrata wśród wysokogórskiej scenerii. Trasa niezwykle malownicza i fotogeniczna (strome płyty i granie, siłowe odcinki, kroki w ekspozycji). Podejście bezszczelinowym lodowcem i, zależnie od pory roku, po płatach starego śniegu. Należy zawsze zabrać ze sobą raki i spytać wcześniej o aktualne warunki (stary śnieg, lód, nawisy na grani). Na początku drogi uważajmy na kamienie strącane przez idących przed nami.

Zach. grań: B. Łatwe, ubezpieczone zejście granią. Trasa polecana również dla niezbyt doświadczonych osób.

Sztuczne ułatwienia:

gruba stalowa lina, pręty

Możliwość wcześniejszego opuszczenia ferraty: ferrata Irg-Klettersteig: nie. Zach. grań: ubezpieczone zejście z przeł. Austriascharte do pn. portalu tunelu Rosemariestollen (pod koniec stromej klamry). Dalej po stromej drabinie do lodowca Schladminger Gletscher.

Najlepsza pora roku: lipiec–wrzesień. **Rodzaj skały:** wapień

Wystawa drogi: ferrata Irg-Klettersteig: wsch. do pd., zach. grań: zach. (miejscami inna ekspozycja)

Sprzęt: zestaw autoasekuracyjny, kask, rękawiczki ferratowe, raki

Obuwie: specjalne na ferraty lub średnioszytywne buty górskie

Młodzież: od 14. roku życia

Panorama: Dachstein, Grimming, Góry Martwe, Alpy Ennstalskie, Alpy Ybbstalskie, Rax, Schneeberg, Niskie Taury, Alpy Gurktalskie, Hochalmspitze, Ankogel, grupa Goldbergu, grupa Glocknera, grupa Venedigera, Hochkönig, Steinernes Meer, Alpy Kitzbühelskie, Tennengebirge, Höllengebirge, Schafberg, Traunstein, Las Czeski, Mühlviertel

Orientacja: łatwa. **Znaki:** czerwone. **Możliwość zejścia ferratą:** tak

Baza turystyczna: restauracja z tarasem na Hunerkoglu, górna stacja kolejki lodowcowej Dachstein–Gletscherbahn (2687 m), tel. 03687/81700

2. Dalej na przeł. Austriascharte:

- Zach. graniä Koppenkarsteinu: za znakami czerwonymi, szerokim grzbietem skalnym do wieżyczki sygnalizacyjnej, skąd dalej do robiącego duże wrażenie mostu linowego nad przeł. Austriascharte. Czas przejścia: **¼ godz.**
- Tunelem Rosmariestollen: Podchodzimy po śniegu poniżej odnóg zach. graniä Koppenkarsteinu do górnej stacji kolejki. Przechodzimy przez szczelinę brzeźną (zwykle nie nastęcza trudności) w kierunku stromej, aluminiowej drabiny (bez możliwości autoasekuracji) i do wejścia do Rosmariestollen. Krótkim tunelem (latarka niekonieczna) wychodzimy na pd. stronę. Czas przejścia: **¼ godz.**

Dalsze podejście: wykonujemy dłuższy, płaski trawers ścieżką wykutą w gładkiej skale (poręczówka). Potem obniżamy się nieznacznie na przełęcz Hinteres Türl (2622 m). Przed nami nieprzyjemne zejście skalisto-trawiastym zboczem (ścieżka nr 618, kruszyzna, ślady ścieżki, znaki, sporadycznie sztuczne ułatwienia, wczesnym latem śnieg) do bezszczelinowego lodowczyka Edelgrieß. Trawersujemy go na wysokości ok. 2500 m, po czym podchodzimy krótko do drogowskazu znajdującego się na pn. od rozległej przeł. Edelgrießhöhe. Teraz za

Na moście linowym
na zach. grani
Koppenkarsteinu.

znakami (czerwone kropki) na wsch. do płytkiej, polodowcowej niecki. W bezpiecznej odległości od pd. ścian Koppenkarsteinu łagodnie w górę. Zygzakami podchodzimy mozolnie po piarzystym zboczu do początku ferraty na lewym brzegu wyraźnego żlebu (ok. 2570 m). Czas przejścia: $\frac{3}{4}$ godz.

Ferrata: Na skos w prawo krótką, stromą ścianką do eksponowanego narożnika (C). Stąd łatwym trawersem w lewo (nie strącajmy kamieni!) i stromo w górę pod charakterystyczny, żółtawy fragment ściany (C). Przechodzimy go (liczne strome odcinki i skrajnie eksponowane, widokowe trawersy, miejsca C–D). Wylot ferraty znajduje się po lewej stronie na grani (jama skalna). Ostrzem grani do początku łatwiejszego odcinka (widokowe miejsce na odpoczynek). Czas przejścia: **1 godz.**

Pokonujemy kolejne spiętrzenia grani i dochodzimy do krótkiej, pochylej płyty. Dalej znów stromo (C–D) do skalnego ustępu. Teraz na skos w lewo po stromej ścianie (C–D) do miejsca, gdzie szlak zbiega się z pn.-wsch. granią Koppenkarsteinu (ok. 2790 m).

Dalej wzdłuż ubezpieczeń, łatwą granią (A–B) do „okupowanego” przez wojsko wierzchołka Großer Koppenkarstein (stacja nadawcza, linowa kolejka transportowa). Czas przejścia: **1 godz.**

Zejsście: Mijamy stojący nieco na zach. od najwyższego punktu krzyż na szczycie i schodzimy za sztucznymi ułatwieniami na przełęcz (2796 m, poniżej skalnego okna). Dalej kierujemy się na wierzchołek Kleiner Koppenkarstein (2832 m), skąd coraz bardziej stromą granią (B–C) schodzimy na przeł. Austriascharte (2704 m). Po drodze mijamy ścieżkę w lewo na przeł. Hinteres Türl (ubezpieczenia). Czas przejścia: **1 godz.**

Dalej na przeł. Hunerscharte:

- Zach. granią Koppenkarsteinu: przechodzimy po moście linowym, po czym dalej granią do pobliskiej wieżyczki sygnalizacyjnej. Coraz szerszym grzbietem na przełęcz. Czas przejścia: $\frac{1}{4}$ godz.
- Tunelem Rosmariestollen: od pn. wejścia stromą drabiną (bez możliwości autoasekuracji) w dół do lodowca Schladminger Gletscher (nartostrada, zalecane raki), skąd w lewo na przeł. Hunerscharte. Czas przejścia: $\frac{1}{4}$ godz.

Dalej do stacji kolejki na Hunerkoglu:

- Krótkie podejście w prawo podnóżem ściany Hunerkogla (nartostrada) i rampą do stacji (2685 m). Czas przejścia: $\frac{1}{4}$ godz.
- Spłaszczonym grzbietem kierujemy się do masztów linowej kolejki transportowej i dalej podchodzimy za dużymi, czerwonymi znakami ubezpieczoną ścieżką (miejsca C–D) do stacji kolejki. Czas przejścia: $\frac{1}{4}$ godz.

WARTO WIEDZIEĆ:

- Zejsście przez przeł. Hunerscharte (B): alternatywa do zjazdu kolejką linową i jedyna opcja w przypadku spóźnienia się na ostatni kurs kolejki. Z przełęczki przez próg ściany (ubezpieczenia, pręty), następnie piarzystym żlebem Schwadering (ścieżka nr 615) w dół i trzymając się prawej strony, do schr. Dachstein-Südwand-Hütte. Szerokim łukiem schodzimy do stacji kolejki linowej w dolinie. Czas przejścia: **1 $\frac{3}{4}$ godz.**